

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยาง ในเขตตำบลหนองพันทา
อำเภอไชยพิสัย จังหวัดบึงกาฬ

ผู้วิจัย เบญจวรรณ ไชยวงศ์

ปริญญา ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

กรรมการที่ปรึกษา ศศ.ดร.สัจญา เกณภูมิ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศศ.ดร.เสาวลักษณ์ โกสกกิตติอัมพร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.วิทยา เจริญศิริ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยาง ในเขตตำบลหนองพันทา อำเภอไชยพิสัย จังหวัดบึงกาฬ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยาง ในเขตตำบลหนองพันทา อำเภอไชยพิสัย จังหวัดบึงกาฬ และศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยาง ในเขตตำบลหนองพันทา อำเภอไชยพิสัย จังหวัดบึงกาฬ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองพันทา อำเภอไชยพิสัย จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 247 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยาง ในเขตตำบลหนองพันทา อำเภอไชยพิสัย จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านสุขภาพและหน้าที่ ($\bar{X} = 3.00$) ด้านสังคมเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.00$) ด้านจิตวิญญาณ ($\bar{X} = 2.60$) และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านครอบครัว ($\bar{X} = 2.40$)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวสวนยางพารา พบว่า มีเพียง 5 ตัวที่สามารถร่วมทำนายคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยางพาราได้ร้อยละ 13 ($R^2 = 0.13$, $p < 0.05$) ซึ่งตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวนี้มีอำนาจการทำนายคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวสวนยางพารา โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ เพศ และสถานภาพสมรส ซึ่งหมายความว่า เกษตรกรชาวสวนยางมีอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก คือ ปลูกยางพารา อาชีพรองคือรับจ้างทั่วไป เกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีรายได้สูงรับรู้ถึงคุณภาพชีวิตดีกว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อย เกษตรกรชาวสวนยางพาราเพศชายรับรู้ถึงคุณภาพชีวิตดีกว่าเพศหญิง และเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีคู่สมรสรับรู้ถึงคุณภาพชีวิตดีกว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่เป็นโสด หม้าย แยกกันอยู่หรือออกร้าง

3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ได้แก่ ควรจัดสถานที่ออกกำลังกายในชุมชนเพื่อให้เกษตรกรมีสถานที่ออกกำลังกาย ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็ง โดยเฉพาะเรื่องการส่งเสริมสุขภาพเกษตรกรสวนยาง เพื่อช่วยป้องกันการบาดเจ็บ ควรหาตลาดรองรับผลผลิตให้เกษตรกรเพื่อจะได้ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ควรให้เกษตรกรนำหลักธรรมคำสอนของศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เกษตรกรสวนยางมีการกราบไหว้ขอขมาเจ้าที่ก่อนทำการเปิดกรีดยางเป็นประจำทุกปี ควรให้เกษตรกรดำเนินชีวิตครอบครัวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และควรให้เกษตรกรมีการวางแผนในการใช้จ่ายเงินประจำเดือนของครอบครัว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : Factors Affecting Life Quality of the Rubber Farmers at Nongphantha Sub-district, Sophisai District, Buengkarn Province.

AUTHOR : Benjawan Chaiyong   **DEGREE :** M.P.A. (Public Administration)

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom   Chairman
Asst. Prof. Dr. Saovalak Kosolkittiamporn   Committee
Dr. Wittaya Chareonsiri   Committee

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY, 2013

ABSTRACT

This research aimed to study the life quality of the rubber farmers and study factors affecting life quality of the rubber farmers at Nongphantha sub-district, Sophisai district, Buengkarn province, including the useful suggestion concerning how to develop the life quality of the rubber farmers. Sample was 247 rubber farmers living at Nongphantha sub-district, Sophisai district, Buengkarn province. Instrument was the five rating scale with .93 of reliability. Statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation, and testing hypothesis by Multiple Linear Regression Analysis.

The research results were found as follows ;

1. The life quality of the rubber farmers at Nongphantha sub-district, Sophisai district, Buengkarn province as overall was at moderated, however, each aspect was moderated for three and moderated for one, sorting arithmetic mean from highest to lowest; the health and function, the society and the economy, the spirit and the family respectively.
2. The factors affecting life quality of the rubber farmers at Nongphantha sub-district, Sophisai district, Buengkarn province were the main occupation, the secondary occupation, the earnings, the gender and the marriage status; these variance can predict life quality of the rubber farmers for 13% ($R^2 = 0.13$, $p < .05$)
3. The useful suggestion concerning how to develop the life quality of the rubber farmer found that ; facilities to farmers in the community to exercise with a fitness facility.,

support and promote and strengthen the health of farmers, especially rubber to help prevent injuries, nomination for the farmers market yields without exploitation of middlemen, encourage farmers to religious principles as a guide in life., the rubber farmers are worshipping defusing blame you hunt before opening rubber at all times, encourage families to live according to the principles of sufficiency economy and promotion planning on spending the month of family.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY